

Activiteitenverslag 2024 Stichting I-VEE

De doelstelling van de Stichting

Stichting I-VEE ontwikkelt, bundelt en ontsluit kennis over en voor een emissievrije en klimaatneutrale veehouderij. Dit doet I-VEE met een breed scala aan partners uit de primaire veehouderij, het bedrijfsleven, onderzoeksinstituten en overheid. I-VEE ondersteunt innovatoren op de weg naar een doelmatig en daadkrachtige innovatie die aansluit op nationaal en internationaal stikstof- en klimaatbeleid. De ondersteuning gebeurt door onderzoek, delen van beschikbare kennis en door actieve participatie in projecten.

I-VEE is doorlopend actief om de doelstellingen te realiseren.

Inhoudelijk

Stichting I-VEE is opgericht in 2021. In haar nog jonge bestaan is het de Stichting gelukt om een groot aantal activiteiten te ontwikkelen, te bouwen aan een groot netwerk en als onafhankelijke partij betrokken te raken bij een aantal voor de veehouderij belangrijke ontwikkelingen. De belangrijkste ontwikkelingen en activiteiten worden in dit activiteitenverslag gerapporteerd. Deze, en andere activiteiten, zijn ook op de website van de Stichting te vinden.

- Met LTO en Nederlands Agrarisch Jongeren Kontakt (NAJK) werd ook in 2024 gewerkt aan een project om via metingen te komen tot een verkenning van de problematiek van kelder-/mestgassen in de melkveehouderij onder de titel 'Boer en Veiligheid'. Het plan hiervoor was voorgelegd aan ZuivelNL en is door deze organisatie erkend als relevant. Dit heeft geleid tot een financiële bijdrage van ZuivelNL. Het plan voor metingen aan mestgassen in melkveestallen werd begin 2023 goedgekeurd. Volgens plan werd begonnen met de literatuurstudie die in maart 2023 is verschenen (I-VEE rapport 23-0001). Bestaande informatie over mestgassen is hierin gebundeld en er wordt geanalyseerd waar kennis nog ontbreekt. Er werd een plan gemaakt voor de metingen aan mestkelders in praktijkstallen, met als doel om informatie te verzamelen over verschillen in mestgassen bij verschillende

typen stalvloeren en om de veehouders middels het zelf uitvoeren van metingen bij te dragen aan hun bewustwording.

Twaalf melkveehouders hebben een jaar lang elke twee maanden metingen uit in hun stal (met vier verschillende vloertypen). Hiermee wordt meer inzicht verkregen in de gehalten aan mestgassen onder diverse omstandigheden. Deze groep melkveehouders is ook regelmatig als studiegroep bij elkaar gekomen om ervaringen uit te wisselen. Alle informatie die gedurende het project is verzameld, wordt gebundeld in een handboek met praktische handvatten.

Eind 2024 is gestart met een bewustwordingscampagne onder veehouders. Het project wordt begin 2025 afgesloten.

- **Fieldlab 'DOES'.** De Nederlandse veehouderij staat in het middelpunt van de publieke aandacht. De sector wordt geacht een zeer belangrijke inspanning te verrichten voor de vermindering van emissies van ammoniak (stikstof) en methaan, terwijl emissiereducerende (RAV-)stalsystemen juist onder vuur liggen wat betreft hun effectiviteit. Beleidsmatig wordt doelsturing in toenemende mate gezien als weg voorwaarts. Het fieldlab 'DOES' wordt opgezet om te komen tot een ontwerp van het fieldlab als platform voor verkenning, ontwikkeling en demonstratie van de potentie van doelsturing en analyse & verbetering van de effectiviteit van stalsystemen voor natuurlijk geventileerde stallen voor herkauwers (m.n. melkkoeien en melkgeiten). In fieldlab 'DOES' wordt samengewerkt door representatieve veehouders in de Utrechtse regio Eemland, Stichting I-VEE, Advies-ID en Wageningen University.
- **Energiescan De Copen.** Vanuit het Klimaatakkoord geeft de gemeente Lopik invulling aan de "Transitievisie Warmte gemeente Lopik". Hiertoe is de gemeente op zoek naar onafhankelijke kennis en informatie om de link met het landelijk gebied te kunnen invullen, waarvoor de Stichting I-VEE is benaderd om een verkennend onderzoek te doen en scenario's voor mogelijke implementatie te schetsen. Het buitengebied van de gemeente Lopik omvat een toenemend aantal veehouders dat zich in dit kader oriënteert op het opwekken van energie (biogas) uit mest door (mono-) mestvergisting. Door afbouw van de derogatieregeling voor mest en het instellen van bufferstroken is er de sterke behoefte om alternatieven te vinden voor de afzet van mest. Het biogas kan worden omgezet in elektriciteit en warmte, maar kan ook worden geschoond om te worden gebruikt als vervanger voor aardgas. Vanuit de kennis binnen de Stichting I-VEE is in kaart gebracht welke

bijdrage biogas uit mono-mestvergisting kan leveren aan een toekomstbestendig, duurzaam energieconcept voor industrieterrein De Copen, met daarbij ook een doorkijk naar toepassingsmogelijkheden van het biogas in de lintbebouwing zelf. Het onderzoek is uitgevoerd in samenwerking met Gispoint en Advies-ID.

- Samen met innovatoren en landbouwbedrijfsleven is een [manifest](#) opgesteld rondom doelsturing dat tijdens de AgroTechniek Holland (ATH) is gepresenteerd en dat via de heer Koopmans van LTO is aangeboden aan de Minister van LNVN.
- Verder werd samenwerking gezocht met equinovations (www.equinovations.com) om te komen tot een onafhankelijke internationale verkenning van de stikstofproblematiek en oplossingen voor de paardenhouderij. Dit heeft geleid tot een communicatie met de Europese Commissie (via equinovations) en krijgt in de toekomst mogelijk vervolg.

Kennisdeling

In het verslagjaar zijn er een groot aantal initiatieven geweest voor kennisdeling rondom veehouderij-emissies. Het Bestuur concludeert dat de Stichting meer bekendheid heeft verkregen gedurende 2024. Dit blijkt o.a. uit het feit dat de Stichting meer en meer wordt herkend als een onafhankelijke organisatie die een wezenlijke bijdrage kan geven op dit terrein.

Enkele voorbeelden van activiteiten m.b.t.kennisdeling:

- In 2024 heeft I-VEE meerdere malen deelgenomen aan bijeenkomsten in het kader van de ontwikkeling van gebiedsgericht Fieldlabs. Eénmaal in Lelystad op een door de Provincie Flevoland georganiseerde studiedag en tweemaal aan bijeenkomsten van het Fieldlab Groene Hart en éénmaal aan een studie-en kennisuitwisselingsdag in Bunnik op het Louis Bolkinstituut.
- De Stichting I-VEE heeft samen met Fedecom Fairs het “Mestdag Paviljoen” op de beurs Agrotechniek Holland georganiseerd. Hier heeft een groot aantal Nederlandse innovatieve bedrijven oplossingen gepresenteerd voor de mest- en ammoniakproblematiek. Van 11 tot 14 september heeft I-VEE actief deelgenomen aan deze grote agrarische beurs in Biddinghuizen. Op deze beurs is door I-VEE o.a. een delegatie van het Europees Parlement ontvangen en is met vele belangstellenden van gedachten gewisseld over mestbeleid en emissiereductie.

- Op 6 juli heeft I-VEE een symposium georganiseerd rond het innovatieproject ‘Haskerweide op nei duorsum buorkjen’. I-VEE heeft de ca. 100 deelnemers bijgepraat over innovaties op het terrein van emissiebeperking in de veehouderij. De presentaties van de sprekers zijn gepubliceerd op de website van I-VEE.
- Op 7 juli heeft I-VEE een prominente rol gespeeld op de door de Stichting georganiseerde open dag van de nieuwe melkveestal en het innovatieproject ‘Haskerweide op nei duorsum buorkjen’. Sanne en Jan van der Zijl ontwikkelen hier een innovatief stal-en opslagsysteem waarmee de mineralenkringloop op het melkveebedrijf zoveel mogelijk wordt gesloten. Daarnaast was I-VEE ook aanwezig op de kennisbeurs. Op de deze dag lag de focus vooral gericht op het ontvangen en informeren van agrarische ondernemers.
- Eind 2024 is besloten het initiatief van SINN (Stikstof Innovatie Noord Nederland) te integreren in de Stichting I-VEE. Dit initiatief is opgezet door een aantal innovatoren in de drie Noordelijke provincies (Friesland, Groningen en Drenthe) om in de handen ineen te slaan en partijen te verbinden waarmee innovaties elkaar versterken waardoor het doel van emissiereductie op de boerderij kan worden versneld. Gezien de overlappende doelstellingen heeft het bestuur van I-VEE besloten SINN aan te haken.
- Stichting I-VEE is ook in 2024 door een groeiend aantal partijen die zich met innovatie rond stikstof bezig houden, benaderd voor kennis en feedback. De beschikbare, relevante kennis is met hen gedeeld, zowel schriftelijk als mondeling.

Op de I-VEE website onder het kopje ‘kenniscentrum’ wordt een overzicht gegeven van de presentaties (kunnen worden gedownload) die zijn gegeven tijdens diverse bijeenkomsten en evenementen van algemeen nut en belang, waaronder de Presentaties van het symposium “Haskerweide, op nei duorsum buorkjen”.

Rapporten

Gemeente Lopik. ‘Energiescan De Copen’. Wim Maaskant, Gert-Jan Monteny, Ton Brouwer (2024). I-VEE Luyksgestel, rapport 24-0001, 25 pp.

I-VEE, 2022. Internationale review naar meetmethode CBS t.b.v. bepaling ammoniakemissie uit veestallen (In het Nederlands, met de originele review van Prof. Dr. Sven Sommer in het Engels). I-VEE Luyksgestel, rapport 22-0001, 43 pp.

E. van den Hengel et. al., 2023. Mestgassen: een onzichtbare vijand Een literatuurstudie naar het ontstaan van mestgassen, de risico's en mogelijkheden om deze te beheersen I-VEE Luyksgestel, rapport 2023-0001, 14 pp.

Bestuurlijk

Op basis van het document AO/IB (Administratie Organisatie en Interne Beheersing), dat kort ná de oprichting van de Stichting is opgesteld, zijn de processen en procedures vastgelegd om de onafhankelijkheid van de Stichting te borgen. Daarnaast zijn ook zaken als arbitrage, algemene voorwaarden en inkoopvoorwaarden opgesteld. Het functioneren van de Stichting is hierop gebaseerd.

In 2024 is de invulling van de Raad van Toezicht tot stand gekomen. De Raad van Toezicht is samen met het bestuur verantwoordelijk voor het goed, efficiënt en verantwoord leiden van de stichting. De raad richt zich bij de vervulling van zijn toezichthoudende taak op een goed evenwicht tussen de belangen van de stichting en de belangen van bij de stichting betrokken instanties, instellingen en personen zodat deze in overeenstemming zijn en blijven met de visie op de maatschappelijke opdracht van de stichting. De raad is belast met de goedkeuring van de strategische besluiten van het bestuur.

De Raad bestaat uit twee personen met langjarige en brede ervaring met de onderwerpen waarmee de Stichting zich bezighoudt:

- De heer Hans Erbrink
- De heer Fred Stouthart

Nadere informatie over deze personen is vermeld op de website van de Stichting.

Verder oriënteert de Stichting zich op functionarissen voor de Raad van Commissarissen, alsmede op de invulling van de overige raden, waaronder een Innovatieraad en een Veehouder(ij)raad.

Inkomsten

Stichting I-VEE heeft twee bronnen van inkomsten, namelijk door externe financiering van onderzoeksprojecten en door donaties van derden.

In 2024 is in enkele onderzoeksprojecten deelgenomen:

- Onderzoek op verzoek van de Gemeente Lopik naar de kansen voor centrale biogasopwekking en energiebenutting op het bedrijventerrein De Copen.
- Fieldlab 'DOES'

Donaties bestaan veelal uit relatief kleine bijdragen van particuliere organisaties die het werk van de Stichting willen ondersteunen.

De financiële rapportage van de Stichting wordt gepubliceerd op de website.

Beloningsbeleid

De bestuursleden en de Raad van Toezicht ontvangen geen beloning. Eventuele vergoeding van onkosten in in overeenstemming met hetgeen daarover wettelijk is bepaald.

De Stichting heeft geen personeel in dienst.

Baten en lasten

Zie website I-VEE.nl